

העם

מחיר העקרונות

בלשון החזאים, היתה זאת "רוח מדברית יבשה שחזרה לאזרנו". בהרגשת האורחים, היה זה קייץ שני ונעים יותר. אלפים הצטופפו בשפת־הים, רבצו על החולות. שמש נעימה שיופה את עורם. אחרים שמחו פחות על מזג־האוויר היבש והנחמד. חקלאים עקבו בדאגה גוברת אחרי התחזיות. כמו בשנים כה רבות באקלים הקפריזי של ארץ־ישראל, היתה צפויה סכנה לתבואות החורף של המדינה. רק יכול אחד שגישג השבוע בכל רחבי ישראל: יכול האינטריגות הפוליטיות. בעוד שהגדולים עסקו במישחק השביש של הרכבת הקואליציה הממשלתית, הסתפקו ה־סגנים יותר בהרכבת הקואליציות העירוניות והמקומיות. האפשרויות היו אינסופיות. אם היה זה בירושלים, שם בגד עסקן דתי בתכריו וקפץ מאחורי גבם על עגלת מפא"י, ואם היה זה בכניברק, שם נמשכו התככים עד הרגע האחרון ממש (ראה סידרת תמונות מימין) — המראה היה אחיד. הוא לא היה אסתטי. כי אף לא במקום אחד בלטה דמות של עסקן שנשאר נאמן לסיסמות שהשמיע ערב בחירתו, או שגילה נכונות לחתור על כסא למען עקרון. בשוק המפלגות הישראלי, מחיר העקרונות נמוך מאד.

ירושלים

אליל השפע

היונים הקדמונים אמרו כי אפילו האדם העשיר ביותר אינו יכול לשתות יותר מאשר מכוס אחת. יוצאת־מן־הכלל אחת: אלת השפע, המחזיקה מתחת לבית שחייה שני דליים. היא הניחה היכולה ליהנות משתי הכוסות גם יחד. השבוע קם לה בירושלים מתחרה רציני. ראובן רביע (45), סוחר מקריח בשוק מחנה־יהודה, לפת בידיו שתי כוסות מלאות: מפא"ית ודתית.

העסקן של יוצאי עיראק, שנוכח בירושלים, עזב את הארץ בדרכו להודו, נתקע בעיראק וחזר לפני 25 שנים לעיר החושה, ידע למלא בסבלנות ובעקביות את שתי הכוסות. חמש ספרות בלבד. העילה המתאימה למילוי כוסות השפע של רביע נמצאה לפני הבחירות, כש"הבבלים" רגזו על ראשי העדה הספרדית, שכיסו את הקברים שנכרו על ידם. רביע יצא ברשימה נפרדת לבחירות, הצליח, בעזרת 7000 לירות שקיבל מהדתיים הלאומיים, להיבחר לעיריית ירושלים. רביע נבחר, אך נשאר צמא. הוא ברח מביתו, סגר את מכולתו, יצא לבחור את הכוס ממנה ירחה את צמאונו. הוא בחר אחר שב ע. רביע הכריז על הצטרפותו הבלעדית לגוש הדתי, היה מוכן להקים קואליציה של חרות והדתיים בעיר הקודש. חודש וחצי לא גילה רביע כל רצון להפסיק את שותפותו עם הגוש הדתי, שהיה מורכב משה נציגים של החזית הדתית ואגודת־ישראל. הוא לא התערב בדיונים שהתנהלו עם מפא"י. למרות לחץ שהפעל עליו עלידי צעיריה, נשאר נאמן לעקרונותיו הדתיים.

השותפים דיברו ודיברו וגורנו של רביע ניחר יותר ויותר. במוצאי־שבת התקשר עם משה ברעם ומרדכי איש־שלום, הציג כמה תנאים. בין השאר: מפא"י חייבת להסיר את ענין בית־הקברות, לממן את מסע הבחירות שלו. הסכום שרש לא עלה על חמש ספרות, הסתכם ב־10,000 לירות.

נציגי מפא"י הבטיחו לו סגנות בשכר מלא, הצליחו לשכנע אותו להצטרף לקואליציה השמאלית. רביע נופף בראש חוצות את הכוס הדתית, אולם היה זה רק כלפי חוץ. מאחורי הקלעים האשימה האגודה את הדתיים לאומיים במשחק כפול, טענו כי הם רק הכינו את הרקע לכניעתם לקואליציה בלעדית.

הדתיים הלאומיים לא הודו, הודיעו כי יתבעו מרביע את 7000 הלירות שנתנו לו. אך הגבר בעל השפם הדקיק לא התרגש. "זה סתם רעש. עוד לא ידוע לי על התביעה", אמר השבוע רביע לכתב העולם הזה. "מי שרוצה יכול אפילו לקרוא לזה ביום".

רק דבר אחד ענין אותו: שלא ישת אותו לרחמים כלנחר, העסקן הדתי שהבטיח את שלטון מפא"י בבירה במעצת הקודמת. בלי השארה זו יוכל רביע ליהנות בשלוה מ־כוס השפע המפא"ית, לא לזנוח גם את הכוס הדתית.

2 הקנוניה

ראובן אהרונוביץ מעביר פתק לנציג מפא"י, מאחורי גבו של בגנו הדתי־לאומי. כשנודעו תוצאות הבחירות לעיריה, ניהלו שתי המפלגות הדתיות משאומתן להרכבת קואליציה, אך אגו־י העדיפה את מפא"י

1 הפתיחה

במרכז יושב משה בגנו, ראש עיריית בני ברק היוצא. מימין: נציג אגודת־ישראל, ראובן אהרונוביץ. משמאלו: איש מפא"י זלמן מילשטיין. בגנו, דתי־לאומי, פתח את הישיבה בידעו כי קיים הסכם בין מפא"י ואגו־י

4 המשא-ומתן

הוחלט על הפסקה. נציג אגו־י שמעון טורוקה (סזוקן) עזב את שולחן הישיבות, והסתגר עם נציגי הדתיים־לאומיים, בניסיון לשכנעם כי יצטרפו אף הם לקואליציה, ויקבלו סגנות של ראש העיר.

3 הנאת מפא"י

נציג הדתיים־לאומיים ביקש להפסיק את הישיבה לעשר דקות, כדי לאפשר התייעצות בין סיעתו לבין אגו־י. כל יתר הסיעות התנגדו. זלמן מילשטיין (מפא"י) מריס את ידיו בהנאה.

6 הבטחה

שעה שבחדר הסמוך התנהלו הברורים בין אגו־י והדתיים־לאומיים, מתכופף נציג מפא"י לעבר נציג אגו־י, מעל לכסא הריק של ראש העיר, ומבקש ממנו הבטחה שההסכם ביניהם עומד בעינו. ההבטחה ניתנה.

5 שינוע סלפוני

הרב אלטר בונים מביתו בירושלים ניסה לשכנע את נציגי שני הפלגים הדתיים לשתף פעולה ולמנוע קרע פני־סדתי בריכוז הדתי הגדול ביותר בישראל.

8 הכעס

ראש העיר החדש קם לשאת נאום. משמאלו נראה מילשטיין, שנבחר כסגנו. איש הדתיים־הלאומיים, שסיעתו נשארה באופוזיציה זו הפעם הראשונה בתולדות עיריית בני־ברק, מתפרץ לעומתו: "נבלח עשה בישראל"

7 ההצבעה

מי בעד ראובן אהרונוביץ כראש עירי? שאל בגנו. שמונה ידיים הורו מו — חמש אגו־י ושלוש של מפא"י — ואהרונוביץ נבחר. בתמונה נראים: מילשטיין ממפא"י (ימין) ונציג אגו־י מצביעים.